

Toetsbeleid Newmancollege

1. Inleiding

Het toetsbeleid beschrijft de uitgangspunten, kwaliteitseisen en verantwoordelijkheden met betrekking tot toetsing op het Newmancollege. Hiermee geven we aan alle betrokkenen richting en houvast aan het ontwerpen, afnemen en beoordelen van toetsen. Daarnaast dient dit toetsbeleid ervoor om de kwaliteit van toetsing te borgen.

2. Wat verstaan we onder toetsing?

Onder toetsing verstaan we alle door de docent vastgestelde beoordelingen op basis van de door de leerlingen geleverde prestaties. De geleverde prestaties geven de ontwikkeling van de leerlingen aan gemeten aan het verwachte (tussentijdse) einddoelstellingen. De beoordelingen kunnen een formatief (diagnosticerend, evaluerend) karakter hebben of een summatief (beoordelend) karakter. (zie hiervoor punt 4).

3. Doelstellingen van toetsing

1. monitoren van de leervorderingen van de leerlingen (formatief)
2. leerlingen feedback te geven op het leerproces (formatief)
3. nagaan of de leerlingen voldoen aan de door de sectie bepaalde eisen voor een bepaalde leerjaar en een bepaalde afdeling (summatief)
4. zicht te krijgen op de capaciteiten van de leerling op basis waarvan de leerling kan bepalen welke vervolgopleidingen voor hem haalbaar zijn (summatief).
5. de docent feedback te geven op de kwaliteit van zijn leerlingen en zijn onderwijs in vergelijking tot parallelgroepen (kwaliteitsbewaking).
6. leerlingen te stimuleren regelmatig te werken (formatief, motivatiefunctie)

4. Functie van toetsing

Een toets kan twee verschillende functies hebben. Deze kan formatief (diagnosticerend) zijn of deze kan summatief (beoordelend) zijn. Een nadere uitwerking van beide functies volgt hieronder.

4.1 Formatieve beoordeling en evaluatie

Onder formatieve beoordelingen verstaan we alle beoordelingen die als doel hebben om vast te stellen hoe ver de leerling is gevorderd in zijn leerproces ten opzichte van de einddoelstellingen. Formatieve toetsen geven de leerling dus inzicht in het verloop van zijn leerproces en geven de docent inzicht in de onderwerpen waar leerlingen moeite mee hebben.

Formatieve toetsing is diagnostische van aard en zodoende ontwikkelingsgericht. Het stelt de docent in staat om leerlingen gerichte en directe feedback te geven tijdens het onderwijsleerproces. Dit draagt bij aan zijn inzicht en stelt de leerling in staat zijn studiegedrag tijdig aan te passen. Het blijft dus niet beperkt tot het vaststellen van eventuele deficiënties. Een actieve begeleiding of een aanpassing van het onderwijsprogramma is een logische vervolgstap ten behoeve van het leerproces van de leerling of de groep leerlingen.

Op basis van de regelmatig terugkerende diagnostisering kan de docent:

4.1.1. bepalen of het onderwijsprogramma voor de betreffende groep aanpassing behoeft. bijvoorbeeld wanneer blijkt dat de resultaten van de formatieve toets op onderdelen of in zijn geheel onvoldoende zijn; de uitslag van de diagnostische toets heeft dus ook een signaalfunctie voor de docent met betrekking tot het gesorteerde effect van de tot op dat moment gegeven lessen;

4.1.2. bepalen welke leerlingen gebaat zijn bij extra aandacht in de les dan wel in aanmerking komen voor extra ondersteuning;

4.1.3. bepalen welke leerlingen in aanmerking komen voor verbreding, verdieping of versnelling van het aangeboden onderwijs.

Dit betekent niet dat het werk niet beoordeeld mag worden met een cijfer of anderszins. Het resultaat is echter een momentopname in het doorlopend

leerproces van de leerling naar de einddoelen en heeft om die reden geen wegingsfactor.

4.2 summatieve toetsing

Bij summatieve toetsing wordt beoordeeld of de leerling de leerdoelen in voldoende mate beheerst.

Op basis van de summatieve toetsing wordt uiteindelijk bepaald op welke niveau en in welk leerjaar de leerling zijn schoolcarrière kan voortzetten, dan wel welk niveau van vervolgopleiding voor hem het meest geschikt is. De summatieve toetsing heeft een determinerende werking .

Daarnaast geven de resultaten van de summatieve toetsing informatie met betrekking tot de gemiddelde kwaliteit van de leerlingengroep. De resultaten kunnen worden vergeleken met de resultaten van collega's in de parallelklassen .

Gezien de aard van summatieve toetsen wordt hieraan een wegingsfactor toegekend. We verwijzen hiervoor naar punt 6.

5. Toetsvormen

Er zijn veel verschillende toetsvormen. Een aantal mogelijke toetsvormen waaraan gedacht kan worden: schriftelijke of mondelinge toetsen, open boek toetsen, groepstoetsen, handelingsdelen, presentaties, praktische opdrachten, portfolioactiviteiten, peerassessment, projectopdracht, reflectieopdracht, enzovoorts. Al deze toetsvormen kunnen zowel formatief als summatief worden ingezet.

6. het toetsplan

Iedere sectie heeft op basis van het jaarprogramma een toetsplan opgesteld. We maken daarbij onderscheid tussen:

- 6.1. Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voor die toetsen die meetellen voor eindresultaat van het schoolexamen (bovenbouw mavo 3,4, havo 4,5 en vwo 4,5,6). Voor de PTA toetsen is het examenreglement leidend.
- 6.2. Het programma van toetsing onderbouw (PTO) voor alle summatieve toetsen die meetellen als voortgangscijfer (en dus de determinatie) van de leerlingen naar een volgend leerjaar.

In het toetsplan voor de onderbouw komen de volgende onderwerpen aan de orde:

1. het aantal summatieve toetsen per schooljaar¹

Voor alle vakken geldt dat er 5 summatieve toetsen worden afgenomen (met een marge van 2 summatieve toetsen per schooljaar). Voor de talen geldt dat de vaardigheidstoetsen hierin buiten beschouwing worden gelaten. Deze toetsen kennen geen of nauwelijks voorbereidingstijd voor de leerlingen en verhogen daarmee niet de toetsdruk.

De resultaten van de vaardigheidstoetsen zijn, gezien het belang ervan m.b.t. de determinatie naar de bovenbouw, expliciet opgenomen in het resultatenoverzicht in Magister.

2. de wegingsfactor die aan de toets wordt toegekend;
3. de stof die in de toets wordt afgevraagd: een korte omschrijving c.q. verwijzing naar hoofdstukken / paragrafen uit de methode of anderszins;
4. de verantwoordelijke(n) voor de toetsconstructie (inclusief toetsmatrix en instrument voor terugkoppeling aan leerlingen) en het beoordelingsmodel.

¹ Een belangrijk doel hiervan is om tot een evenwichtige verdeling van de summatieve toetsen te komen. Voorkomen dient te worden dat er een stapeling van summatieve toetsen plaatsvindt. Tevens dient ervoor gewaakt te worden dat de toetsdruk vanuit een bepaald vak onevenredig is ten opzichte van andere vakken.

7. regels met betrekking tot voorbereiding, afname en correctie van summatieve toetsen.

7.1. kwaliteitseisen

De toetsen voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

7.1.1. de toetsen zijn valide: er is een duidelijke relatie tussen de bestudeerde stof en de vragen en opdrachten van de toets (validiteit). De toetsing is derhalve altijd gerelateerd aan de in het onderwijsprogramma opgenomen en door de leerlingen voorbereide onderdelen uit het curriculum.

De leerlingen kunnen bevestigen dat de toetsen betrekking hebben op de behandelde en opgegeven onderdelen uit het curriculum.

7.1.2. de toetsen zijn betrouwbaar: als dezelfde toets wordt afgenomen onder dezelfde condities levert de toets dezelfde resultaten op.

7.2. aantal toetsen per dag

De leerlingen krijgen niet meer dan 1 summatieve toets op een reguliere schooldag.

7.3. Richtlijnen bij het maken van toetsen

7.3.1. de voorbereiding

- a. Voor 1 oktober van het lopende schooljaar wordt het 'programma van toetsing onderbouw' en het 'programma van toetsing en afsluiting bovenbouw' gepubliceerd.
- b. De datum waarop een summatieve toets wordt afgenomen, wordt minimaal 5 werkdagen voor afname nog eens door de verantwoordelijke docent onder de aandacht van de leerlingen gebracht.
- c. De summatieve toets wordt voorafgaand aan de afname besproken met minimaal 1 collega die werkt in dezelfde afdeling/ hetzelfde leerjaar.

Toetsbeleid Newmancollege versie maart 2019

Jaarlijks te bespreken met sectievoorzitters

- d. Docenten die een eenkoppige sectie vormen, bewaken de kwaliteit van de toetsen door overleg met collega's binnen hun netwerk.
- e. Het beoordelingsmodel wordt vastgesteld in gezamenlijk overleg met minimaal 1 collega die in dezelfde jaarlaag / afdeling werkt. De correctie vindt plaats volgens het van tevoren en in onderling overleg vastgestelde correctievoorschrift c,q, beoordelingsmodel.

Taalgebruik / verzorging van de toets

- f. De docent zorgt ervoor dat het taalgebruik van de toets is afgestemd op het niveau van de betrokken leerling.
- g. De docent zorgt voor correct taalgebruik in de toets.
- h. De docent zorgt ervoor dat begeleidend materiaal bij een vraag of opdracht duidelijk is gerelateerd aan deze vraag / opdracht.

vormvoorschriften:

- i. De toets voldoet aan de volgende vormvoorschriften:

Arial puntgrootte 12,

Regelafstand:1,15

Opbouw van de toets

- j. De docent zorgt ervoor dat de vragen en opdrachten in de toets onafhankelijk van elkaar kunnen worden gemaakt. Binnen een vraag kunnen deelvragen worden gesteld om de leerlingen in de opeenvolgende denkstappen te ondersteunen. Doorwerkfouten mogen niet als fout worden aangemerkt.
- k. Er is een duidelijke relatie tussen de hoeveelheid vragen en het belang van de te toetsen leerstofeenheden.

7.3.2. Afname van toetsen

Bij de afname gelden de volgende regels:

- a. alle benodigde materialen liggen klaar voor de leerlingen
- b. de toets begint op tijd
- c. de leerlingen kunnen de volledige, van tevoren vastgestelde tijd gebruiken
- d. De docent zorgt ervoor dat iedere leerling (inclusief de dyslectische leerling) de toets kan maken binnen de reguliere lestijd.
- e. Summatieve toetsen die worden afgenomen in de toetsweek beslaan 60 minuten. Dyslectische leerlingen krijgen tijdverlenging.

7.3.3. verwacht resultaat van de summatieve toetsen

- a. Een afgenomen summatieve toets
 1. geeft in principe een gemiddeld resultaat dat ligt tussen het cijfer 6.0 en 7.0.
 2. 70% van de leerlingen haalt een cijfer dat 5,5 of hoger is.
- b. De resultaten van de summatieve toetsen worden door de jaarlaag-docenten in de sectie geëvalueerd voordat de cijfers definitief worden vastgesteld en gecommuniceerd met de leerlingen.
- c. Indien de norm niet gehaald wordt, wordt in de sectie onderzocht wat de oorzaken zijn en op welke wijze dit kan worden hersteld dan wel in de toekomst kan worden voorkomen. Maatregelen **kunnen** zijn:
 - o aanpassing van de normering;
 - o herkansing na bespreking van de toets met de leerlingen;
 - o ongedig verklaren van de summatieve toets;
 - o laten staan van de resultaten met herhaling van de stof in de daaropvolgende periode.

7.3.4. resultaat van de formatieve evaluatie

De resultaten van een diagnostische toets hebben een andere status omdat ze ontwikkelingsgericht zijn. Dat houdt in dat op dat moment deficiënties worden bepaald en een adequate begeleiding (binnen de klas of via o-uren) ingezet wordt die kan leiden tot betere resultaten bij de summatieve toetsing. Het resultaat heeft de wegingsfactor 0.

7.3.5. Teruggave en bespreking

Toetsbeleid Newmancollege versie maart 2019

Jaarlijks te bespreken met sectievoorzitters

- a. De toets is na maximaal 10 werkdagen gecorrigeerd en wordt z.s.m. in de klas besproken. In voorkomende gevallen kan de correctietijd worden verlengd in overleg met de betreffende afdelingsleider.
- b. Leerlingen hebben recht op adequate bespreking en teruggave van de gemaakte werken en de daarbij behorende opgaven die vallen onder de ontwikkelingsgerichte (=formatieve) toetsen.
- c. Voor wat betreft de summatieve toetsen wordt door middel van de leerlingenwijzer of anderszins informatie verstrekt aan de leerlingen en, indien gevraagd, aan hun ouders. De opgaven van summatieve toetsen hoeven niet beschikbaar te worden gesteld.

7.3.6. Specifiek voor de summatieve toetsen

- a. Alle summatieve toetsen zijn ontworpen op basis van een toetsmatrijs.
- b. Alle summatieve toetsen worden voorzien van een leerlingwijzer of een ander instrument op basis waarvan de terugkoppeling plaatsvindt naar leerlingen en ouders. Een verzoek tot inzage van de toetsvragen door de ouders wordt in principe gehonoreerd.
- c. Alle summatieve toetsen worden individueel afgenomen, beoordeeld en gewaardeerd. In de summatieve toets komen die kennis en vaardigheden voor die bepalend zijn voor het verdere verloop van de schoolcarrière.
- d. Bij de afname van summatieve toetsen wordt extra tijd beschikbaar gesteld aan de dyslectische leerlingen.

8. Kwaliteitsbewaking: monitoring van de toetsresultaten

De verantwoordelijk schoolleider zorgt voor een periodieke terugkoppeling van de resultaten aan de docenten. De resultaten worden per jaarlaag, per klas en per docent op overzichtelijke wijze ter inzage aangeboden en besproken met de betrokken sectieleden en het afdelingsteam.

De examenresultaten worden jaarlijks door de directie besproken met de sectievoorzitters.

9. De totstandkoming van het rapportcijfer

Iedere sectie bepaalt het rapportcijfer op basis van de resultaten en de vastgestelde wegingsfactoren van de summatieve toetsen.

10. de invoering van het toetsbeleid

- 10.1. Het toetsbeleid wordt gefaseerd ingevoerd. In het schooljaar 2016-2017 wordt dit toetsbeleid gehanteerd voor de brugklassen. Indien er secties zijn die het in de gehele onderbouw willen invoeren dan is dat mogelijk na overleg met de schoolleiding.
- 10.2. Er wordt een klankbordgroep samengesteld om de ontwikkeling in 2016-2017 te monitoren en in april de schoolleiding te adviseren m.b.t. de verdere implementatie van het toetsbeleid.
- 10.3. Alle leerjaren, behoudens de examenklassen, hebben per schooljaar 4 toetsweken. De toetsweken lopen parallel met de 3 PTA toetsweken van de examenklassen. Aan het eind van het schooljaar wordt een vierde toetsweek georganiseerd.
- 10.4. Om de kwaliteit van de toetsing te borgen worden er per vakgroep docenten uitgenodigd om zich te professionaliseren op het terrein van toetsing.
- 10.5. Voor de vakken die een andere vorm van summatieve toetsing kennen (O&O, T&T, informatica, D&M, LB) worden afzonderlijk afspraken gemaakt.
- 10.6. Om mogelijke negatieve neveneffecten te voorkomen krijgt een leerling het recht op herkansing van 1 van de toetsen die zijn afgenomen in de daaraan voorafgaande toetsweek.
- 10.7. Gezien de status van de summatieve toetsing wordt een toetsreglement ontwikkeld te vergelijken met het examenreglement.

Bron: Gemeenschappelijk Europees Referentiekader:

De kracht van *formatieve* toetsing is dat het streeft naar beter leren. De zwakte van *formatieve* toetsing is inherent aan alle feedback. Terugkoppelen werkt alleen als de ontvanger in een positie verkeert

- a. *om op te merken*, d.w.z. attent, gemotiveerd en vertrouwd is met de vorm waarin de informatie wordt aangeboden,
- b. *om te ontvangen*, d.w.z. niet overvoerd is met informatie, een manier heeft om deze vast te leggen, te ordenen en te personaliseren;
- c. *om te interpreteren*, d.w.z. over voldoende voorkennis en inzicht beschikt om het punt in kwestie te begrijpen, en geen actie te ondernemen die averechts werkt, en
- d. *om de informatie te integreren*, d.w.z. beschikt over de tijd, oriëntatie en hulpmiddelen om de nieuwe informatie te overdenken, te integreren en daarmee te onthouden.

Dit veronderstelt zelfsturing, hetgeen vereist dat leerders zichzelf leren sturen, toezien op het eigen leren en manieren ontwikkelen om iets te doen met feedback.

Toetsbeleid Newmancollege versie maart 2019

Jaarlijks te bespreken met sectievoorzitters

Addendum toetsbeleid

Beoordeling mondelinge taalvaardigheid bij de moderne vreemde talen (MVT)

Het resultaat van de mondelinge examens bij de examenkandidaten wordt vastgesteld op minimaal het cijfer 4.0